www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۶ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درخرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	**الف) معنی و مفهوم شعر و نثر** (۶ نمره)	
	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.	
	۱-تو با من به بیداد کوشی همی	۰/۲۵
	۲- پیکان اندر استخوان وی بماند.	۰/۲۵
	۳- همه‌ی نقودِ خانه پیش چشم من ظاهر گشتی.	۰/۲۵
	۴- صد هزاران خلق سودایی از او	۰/۲۵
	۵- تا ظنّ صلاح در حقّ او زیادت کنند.	۰/۵
	۶- من کارِه شدم مجاورتِ گاو را .	۰/۵
	۷- عِذار افروز مه رویان افلاک	۰/۵
	۸- هر که داد او حُسن خود را در مَزاد صد قضای بد سوی او رو نهاد	۰/۷۵
	۹- برای نُزهت ناظران و فُسحت حاضران ، کتاب گلستانی توانم تصنیف کردن.	۰/۷۵
	۱۰- حسنک پیدا آمد بی بند ، جُبّه ای داشت حِبری رنگ با سیاه می زد.	۱
	۱۱- چرخِ بزرگوار یکی لشکری بکرد لشکَرش ابر تیره و بادِ صبا نقیب	۱
۲	**ب) معنی لغت** (۲ نمره)	۲
	معنی لغات مشخص شده را بنویسید.	
	۱- گه ز روی نقل و گاه از روی لاف ۲- از پاره ای تطبیقات شهور رومی و فُرسی مختل شده بود.	
	۳- برای [گشادن] درِ دکّان مُعَد بود ۴- از خَیْز شمار بیرون است.	
	۵- برای گذراندن دوران نقاهت جایگاهی خوش تر و شیرین تر از منزل ما پیدا نمی شد.	
	۶- ورا هوش در زاولستان بُوَد.	
	۷- حلّه‌ی بهشت بیاوردند. ۸- دیدنی ترین بقاع دینی در این راه است.	
۳	**پ) خودآزمایی** (۳ نمره)	
	۱- مفهوم این جمله چیست ؟ « **عید نوروز از اَجِلّه و اَقدمِ اعیاد ملّی است.** »	۰/۵
	۲- تمثیل های زیر از داستان سی مرغ و سیمرغ (منطق الطیر) را رمزگشایی کنید.	۰/۵
	الف) سیمرغ ب) هدهد	
	۳- دو نمونه از نشانه های کهنگی سبک قصص الانبیا را در متن زیر پیدا کنید.	۰/۵
	« هیزم آرید سوختن ابراهیم را »	
	۴- درون مایه‌ی داستان بازرگان و طرّار چیست ؟	۰/۵
	۵- نهاد فعل « **داد** » را در بیت زیر مشخص کنید.	۰/۵
	مرا به بود و نبود جهان چه کار ، که داد به باد فتنه ، همه هست و نیستم ، چون ابر	
	۶- بیت زیر به چه نکته ای اشاره می کند ؟	۰/۵
	اگر یک ذرّه را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای	
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۶ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درخرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aec.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۴	**ت) درک مطلب** (۴نمره)	
	۱- مقصود رستم از « **نام ونگ** » در بیت: « من امروزنزبهر جنگ آمدم / پی پوزش و نام و ننگ آمدم » چیست؟	۰/۵
	۲- ناصر خسرو در بیت زیر ، انسان را در برابر ستم روزگار به چه کاری دعوت می کند ؟	۰/۵
	همی تا کند پیشه ، عادت همی کن جهان مرجفا را ، تو مر صابری را	
	۳- با توجّه به عبارت « گردش زمان ، عیشِ ربیع آن را به طَیشِ خریف مبدّل نکند. » سعدی کدام ویژگی کتاب گلستان را بازگو می کند ؟	۰/۵
	۴- منظور از « **شَعرِ گلنار** » در بیت زیر ، چیست ؟	۰/۵
	پری روی گفت سپهبد شنود ز سر شَعرِ گلنار بگشود زود	
	۵- شاعر در بیت « گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم / که ببخشم ، بُوَد ار مُلک سلیمان از من » کدام صفت خود را بیان می کند ؟	۰/۵
	۶- در عبارت شعری : « زمین به ما آموخت: / ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم » کنایه‌ی موجود را بنویسید و مفهوم آن را هم ذکر کنید.	۰/۵
	۷- عبارت : « **او را فرزندان در رسیدند** » به چه معناست ؟	۰/۵
	۸- بیت : « برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است ، معرفت کردگار » با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد ؟	۰/۵
	الف) اگر چه باغچه هـا را کسی لگد کـرده ولـی بهار فقط در تصرف گـل هـاست	
	ب) گل ، دفتر اسرار خـداونـد گشـوده است صحرا ورق تازه ای از پند گشوده است	
۵	**ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی** (۳ نمره)	
	۱- در دوره‌ی ..... نویسندگان از تکلّف ، دوری واصل ساده نویسی و حفظ اصالت معنی را رعایت می کنند.	۰/۵
	۲-نام دو آرایه‌ی ادبی موجود در بیت زیر را بنویسید.	۰/۵
	باز آی که چون برگ خزانم رخ زردی است با یاد تو دمساز دل من دم سردی است	
	۳- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) مردی در تبعید ابدی ب) مسافر های شب	
	۴- یک مورد از درون مایه های ارزشمند ادبیات توصیفی را نام ببرید.	۰/۲۵
	۵- وجود کدام آرایه در مصراع اول بیت زیر ، بر زیبایی شعر افزوده است ؟	۰/۵
	همه در جنبش و دائم در آرام نه آغاز یکی پیدا ، نه انجام	
	۶-از چه قرنی مسئله‌ی عشق انسان فرهیخته نسبت به معشوق حقیقی ، مایه‌ی اصلی شعر غنایی فارسی شد ؟	۰/۲۵
	۷- نوشته‌ی زیر معرّف کدام شخصیّت است ؟	۰/۵
	در سال ۱۲۷۸ شمسی در محلّه‌ی پا قلعه‌ی اصفهان دیده به جهان گشود. از آثار ارزشمند او می توان به « فنون بلاغت و صناعات ادبی » ، « مولوی چه می گوید » و . . . اشاره کرد.	
۶	**ج) حفظ شعر** (۲ نمره)	
	۱- خرقه‌ی ..... و جام می گرچه نه در خور هم اند این همه ..... می زنم از جهت رضای تو	۰/۵
	۲- چـرخ ار نگردد گـرد دل ، از بیـخ و اصلش بـر کنـم	۰/۵
	۳- خبری رفت ز گردون به شبستان ..... : « حذر ای ..... ! پرده دری پیدا شد »	۰/۵
	۴- ..... حیف نباشد که دوست دوست تر از جان ماست	۰/۵
	«موفق باشید»	
	جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۸۸ / ۳ / ٦**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال **۱۳۸۸**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی** http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف) معنی و مفهوم شعر و نثر** «در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است» ۱- تو به من ستم می کنی . (۰/۲۵) ۲- نوک تیر در استخوان او باقی ماند. (۰/۲۵) ۳- همه‌ی نقدینه های خانه (سکّه های طلا و نقره) (۰/۲۵) پیش چشم من ظاهر شد. ٤- صد هزار انسان عاشق (۰/۲۵) او هستند. ٥- تا صلاحیّت پارسایی او نزد سلطان بیشتر جلوه کند. (۰/٥) ٦- من نسبت به هم نشینی با گاو (۰/۲۵) بی میل و ناخشنود شده‌ام. (۰/۲۵) ۷- کسی که فرشتگان آسمان را (۰/۲۵) زیبا آفریده است. (۰/۲۵) (یا نورانی کرده است) ۸- هر کس که خوبی های خودش را (۰/۲۵) در معرض فروش بگذارد (۰/۲۵) صدها بلا و مصیبت بر او نازل می شود. (۰/۲۵) ۹- برای شادمانی ناظران (بینندگان) (۰/۲۵) و گشادگی خاطر حاضران (۰/۲۵) می توانم کتاب گلستانی بنویسم. (۰/۲۵) ۱۰- حسنک بدون آنکه دست‌هایش را بسته باشند، ظاهر شد (۰/۲۵) وجامه ای بلند (۰/۲۵)و سیاه رنگ (کبود) (۰/۲۵) به تن داشت که تیره و کهنه شده بود. (۰/۲۵) ۱۱- آسمان ارجمند (۰/۲۵) لشکری آماده کرد،(۰/۲۵) که ابر تیره سربازان این لشکر (۰/۲۵) و باد صبا هم رئیس آن است. (۰/۲۵)	٦
۲	**ب) معنی لغت** (هر مورد ۰/۲۵) ۱- خودستایی ۲- فارس ، ایران ۳- آماده ٤- جا و مکان ٥- بهبودی ، سلامتی ٦- مرگ ۷- جامه‌ی نو ۸- مکان مبارکه	۲
۳	**پ) خودآزمایی** ۱- عید نوروز از باشکوه ترین (۰/۲۵) و قدیمی ترین (۰/۲۵) اعیاد ملّی است. ۲- **الف)** سیمرغ : وجود حق (۰/۲۵) **ب)** هدهد : انسان کامل، پیر ، مرشد ، راهنما (ذکر یک مورد ۰/۲۵) ۳- ۱- جا به جایی ارکان جمله ۲- کاربرد «را» به جای حرف اضافه ۳- کوتاه و ساده بودن جمله ٤- استفاده از کلمات فارسی به جای واژگان دشوار عربی (ذکر دو مورد کافی است هر مورد ۰/۲۵) ٤- با تدبیر و چاره اندیشی می توان به حق خود رسید. (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/٥) ٥- جهان (۰/٥) ٦- نظام عالم وجود که نظام احسن است و هیچ کاستی و نقصی در آن نیست. (۰/٥) (یا هر پاسخی نظیر این)	۳
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۸۸ / ۳ / ٦**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال **۱۳۸۸**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی** http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
٤	**ت) درک مطلب** ۱- حفظ آبرو یا عزّت (و یا هر پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۰/۵) ۲- صبوری (۰/۵) ۳- پایداری یا ماندگاری (یا پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۰/۵) ٤- مو (گیسوان) (۰/۲۵) سرخ رنگ (حنایی) (۰/۲۵) ۵- مناعت طبع (بلندنظری، جوانمردی ، بخشندگی) (یا هر پاسخی نظیر یکی از این موارد) (۰/۵) ٦- کنایه : پای پس نکشیم (۰/۲۵) مفهوم : تسلیم نشویم (یا فرار نکنیم) (۰/۲۵) ۷- فرزندان او رشد کردند. (بزرگ شدند) (۰/۵) ۸- گزینه (ب) (۰/۵)	٤
۵	**ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی** ۱- مشروطه (۰/۵) ۲- تشبیه ، کنایه ، حس آمیزی ، جان بخشی (تشخیص) ، جناس ناقص اختلافی (ذکر دومورد هر مورد ۰/۲۵) ۳- الف) نادر ابراهیمی (۰/۲۵) ب) جمال میرصادقی (۰/۲۵) ٤- طبیعت ، جامعه ، خود (ذکر یک مورد ۰/۲۵) ۵- تناقض (پارادوکس یا متناقض نما) (۰/۵) ٦- قرن پنجم (۰/۲۵) ۷- استاد جلال الدّین همایی (۰/۵)	۳
٦	**ج) حفظ شعر** ۱- زهد (۰/۲۵) نقش (۰/۲۵) ۲- گردون اگر دونی کند (۰/۲۵) گردون گردان بشکنم (۰/۲۵) ۳- ازل (۰/۲۵) پردگیان (۰/۲۵) ٤- گر برود جان ما (۰/۲۵) در طلب وصل دوست (۰/۲۵)	۲
	«خسته نباشید» جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com